Angela Bernadić

02.09.2026. 12:24
Pogledano: 542 puta

Korijen riječi

Učenici kroz timske igre uče da svaka riječ ima svoj temelj – korijen. Kao što riječi bez korijena nemaju smisla, tako ni zajednica nema smisla bez povezanosti i zajedničkog temelja.

Tags

Učenje jezika

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 9. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Jezičko-komunikacijsko područje

Predmet

Hrvatski jezik i književnost

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Učenici kroz igru i aktivno sudjelovanje ponavljaju i produbljuju znanje o korijenu riječi.

Ishodi učenja i poučavanja:

Učenik/ca će moći da:

- izdvaja korijen iz složenih i izvedenih riječi;
- povezuje riječi u tvorbene porodice;
- obrazlaže značenjsku povezanost na primjerima.

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1

Nastavnik pripremi listiće s korijenima mir-, prijatelj-, ljub-, zajedn-. Broj listića po korijenu jednak je broju učenika podijeljenom s 4 (npr. za 24 učenika – 6 listića po korijenu). Za veći odjel: nastavnik pripremi više listića po korijenu; ako broj učenika nije djeljiv s 4, jedna skupina ima jednog učenika više. Za odjel veći od 32 učenika formira se 8 skupina – korijeni se ponavljaju. Učenici izvlače listić. Zadatak: Pronađite učenike s istim korijenom i sjednite zajedno. Vaš korijen je ime grupe. Zatim u 4 minute svaka grupa piše što više riječi koje sadrže njezin korijen (nije bitno na kojem mjestu u riječi).

Primjeri: mir-: mir, miran, nemir, smiriti, pomiriti, izmiriti, miroljubiv, umirujući, pomirenje, mirotvorac; prijatelj-: prijatelj, prijateljica, prijateljstvo, prijateljski, neprijatelj, neprijateljstvo; ljub-: ljubav, ljubazan, ljubiti, zaljubljen, ljubavni, ljubomora, ljubljenik; zajedn-: zajednica, zajednički, zajedno, zajedništvo. Svaka skupina čita svoj popis; ostale dopunjuju.

Aktivnost 2

Učenici ostaju u skupinama. Nastavnik na ploču zapisuje riječ. Skupine imaju 10 sekundi da dogovore korijen i dignu ruku. Proziva se prva skupina. Riječi: jednakost (jedn-), međunarodni (rod- / narod-), bezvrijedan (vrijed-), zaposlenik (posl-), prijateljstvo (prijatelj-). Nakon svake – kratka rasprava.

Aktivnost 3

Učenici rade u parovima. Svaki par dobiva listić s riječima: mirotvorac, prijateljski, ljubazan, zajedništvo, pomirljiv, poštovanje, uvažavanje, suosjećanje, blagonaklon. Izdvajaju korijene. Zatim razmjenjuju listiće s drugim parom i provjeravaju prema rješenjima na ploči. Rješenja: mir-, prijatelj-, ljub-, zajedn-, pomirljiv- (ili mir-), pošt-, uvažav- (ili uvaž-), suosjeć- (ili osjeć-), blagonaklon- (ili blag- + naklon-).

Aktivnost 4

Učenici stoje u krugu. Nastavnik izgovori prvu riječ (npr. pisati) i pokaže na prvog učenika. Pravilo: naizmjence se izgovara korijen i nova riječ s tim korijenom. Ako učenik ponovi već rečenu riječ, ne može smisliti novu ili pogriješi – ne ispada nego jednom pljesne rukama (ili napravi 5 čučnjeva) i igra se nastavlja s njim. Nakon 4-5 izmjena nastavnik prekida i zadaje novu početnu riječ s drugim korijenom (npr. raditi → rad-, zatim ljubav → ljub-, itd.). Naglasak je na zabavi i sudjelovanju, ne na natjecanju, nakon čega slijedi refleksija.

Aktivnost 5

Učenici stoje. Nastavnik postavlja tri pitanja. Nakon svakog učenici palcem (gore/dolje) pokazuju odgovor: Možeš li sada brže prepoznati korijen? Je li ti jasno da riječi iste obitelji dijele isti korijen? Bilo ti je zanimljivo? Zatim učenici zapisuju jednu rečenicu: Korijen riječi je za mene sada… Nekoliko dobrovoljaca čita naglas.

Potrebni resursi

Listići s korijenima za podjelu u skupine (mir-, prijatelj-, ljub-, zajedn-), ploča ili projekcija za prikaz riječi; listići za izazov „Korijenski prvak“ (umnoženo za svaki par), bilježnice i olovke.

Praćenje i procjenjivanje

/

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

/

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Učenje zasnovano na igri

Collections

Priprema za čas - Osnovna škola

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas